

УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

вул. Смоленська, 19. м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27
e-mail: box@nerc.gov.ua. веб-сайт: www.nerc.gov.ua

24.07.2018

№

6557/16.3.2/7-18

на №

**Народному депутату України
Семенусі Р. С.**

Шановний Романе Сергійовичу!

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), розглянула Ваш депутатський запит від 05.07.2018 № 1872/К-0705 щодо внесення змін до Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2494 (далі – Кодекс), оголошений на засіданні Верховної Ради України 06 липня 2018 року та надісланий до НКРЕКП листом Голови Верховної Ради України А. Парубієм від 06.07.2018 № 11/10-2703, і в межах компетенції повідомляє.

Відповідно до абзацу сьомого пункту 3 глави 4 розділу IX Кодексу якщо побутовий споживач, який не забезпечений лічильником газу (індивідуальним або загальнобудинковим), відмовляється від його встановлення за рахунок Оператора ГРМ (що підтверджується актом про порушення, складеним відповідно до вимог глави 5 розділу XI цього Кодексу), фактичний об'єм спожитого (розподіленого/поставленого) природного газу (алокція) по побутовому споживачу за відповідний календарний місяць визначається за граничними об'ємами споживання природного газу населенням, визначеними у додатку 15 до цього Кодексу.

Згідно з положеннями пунктів 1, 2 та 3 глави 5 розділу XI Кодексу у разі виявлення у споживача або несанкціонованого споживача порушень, визначених у главі 2 цього розділу, на місці їх виявлення представником Оператора ГРМ складається акт про порушення за формою, наведеною в додатку 16 до цього Кодексу.

Акт про порушення після пред'явлення представником Оператора ГРМ службового посвідчення складається в присутності споживача/несанкціонованого споживача та/або незаінтересованої особи (представника власника/користувача, на території чи об'єкті якого сталося порушення, або органу місцевого самоврядування) за умови посвідчення його особи та засвідчується їх особистими підписами.

0073351

Акт про порушення складається в двох примірниках, один з яких залишається у споживача (несанкціонованого споживача), який має право внести до акта про порушення свої зауваження та заперечення.

Представник Оператора ГРМ перед складанням акта про порушення зобов'язаний повідомити споживача (несанкціонованого споживача) про його право внести зауваження та заперечення до акта про порушення, викласти мотиви своєї відмови від його підписання або підписати його без зауважень.

Наголошуємо, що право зміни режиму нарахування об'ємів природного газу побутовому споживачу у разі його відмови від встановлення за рахунок і за ініціативою Оператора ГРМ загальнобудинкового або індивідуального лічильника газу виникає у Оператора ГРМ виключно за умови наявності акта про порушення (складеного відповідно до вимог глави 5 розділу XI Кодексу), в якому зафіксована відмова споживача від встановлення загальнобудинкового лічильника газу безпосередньо таким споживачем.

Разом з тим відповідно до положень пункту 4 глави 5 розділу XI Кодексу у разі відмови споживача (несанкціонованого споживача) від підписання акта про порушення він вважається дійсним, якщо його підписали:

або більше одного представника Оператора ГРМ, а відмова споживача (несанкціонованого споживача) від підпису акта про порушення підтверджується відеозйомкою;

або представник Оператора ГРМ та одна незаінтересована особа (представника власника/користувача, на території чи об'єкті якого сталося порушення, або органу місцевого самоврядування) за умови посвідчення цієї особи.

Акт про порушення щодо відмови побутового споживача (фізичної особи) в доступі до власного об'єкта вважається дійсним, якщо його підписали представник Оператора ГРМ та одна незаінтересована особа (представник житлово-експлуатаційної організації, балансоутримувач або управитель будинку, виборна особа будинкового, вуличного, квартального чи іншого органу самоорганізації населення або представник органу місцевого самоврядування) за умови посвідчення їх осіб.

У разі відмови споживача (несанкціонованого споживача) від підписання акта про порушення про це робиться відмітка в обох примірниках акта про порушення, один з яких надсилається споживачу (несанкціонованому споживачу) рекомендованим поштовим відправленням.

Варто зазначити, що при здійсненні нормотворчої діяльності НКРЕКП застосовує недискримінаційні підходи, які враховують баланс інтересів усіх суб'єктів ринку природного газу.

Слід відмітити, що відповідно до положень частини першої статті 307 Цивільного кодексу України фізична особа може бути знята на фото-, кіно-, теле- чи відеоплівку лише за її згодою.

Таким чином, вимоги пункту 4 глави 5 розділу XI Кодексу передбачають два варіанти засвідчення відмови споживача від підписання акта про порушення: шляхом підтвердження відеозйомкою або підписом незаінтересованої особи.

Крім того, зазначаємо, що засвідчення незаінтересованої особи своїм підписом відповідного документа свідчить про відповідальність такої особи за його зміст.

Окремо зазначаємо, що питання щодо перевірки справжності підпису та підробки документів не відносяться до компетенції НКРЕКП.

Отже, положення вищевказаного пункту Кодексу були направлені на захист прав споживачів природного газу та виключення зловживань з боку Операторів ГРМ у частині складання в односторонньому порядку актів про порушення.

Варто відмітити, що виконання положень Кодексу є обов'язковим як для Оператора ГРМ, так і для споживачів природного газу.

Звертаємо увагу, що згідно з пунктом 1.3 Порядку подання нормативно-правових актів на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України та проведення їх державної реєстрації, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 12.04.2005 № 34/5 (у редакції наказу Міністерства юстиції України від 15.05.2013 № 883/5), державна реєстрація нормативно-правового акта полягає у проведенні правової експертизи на відповідність його Конституції та законодавству України, Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року і протоколам до неї, міжнародним договорам України, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, та *acquis communautaire*, антикорупційної експертизи, а також з урахуванням практики Європейського суду з прав людини, прийнятті рішення про державну реєстрацію цього акта, присвоєнні йому реєстраційного номера та занесенні до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів.

Слід зазначити, що у ході державної реєстрації у Міністерстві юстиції України Урядовим уповноваженим у справах Європейського суду з прав людини було надано до НКРЕКП висновок щодо відповідності вищезазначеної постанови НКРЕКП від 30.09.2015 № 2494 положенням Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практиці Європейського суду з прав людини.

Крім того, проект цього нормативного акта було розроблено з урахуванням вимог Директиви Європейського парламенту та ради 2009/73/ЄС від 13.07.2009 «Про спільні правила внутрішнього ринку природного газу та про скасування директиви 2003/55/ЄС», а також він пройшов правову експертизу в Міністерстві юстиції України при державній реєстрації.

Разом з тим відповідно до положень частини першої статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» для ефективного виконання завдань державного регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг Регулятор, зокрема, забезпечує захист прав та законних інтересів споживачів товарів (послуг), які виробляються (надаються) суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, розгляд звернень таких споживачів та врегулювання спорів, надання роз'яснень з питань застосування нормативно-правових актів Регулятора.

Слід зазначити, що НКРЕКП відповідно до покладених на неї завдань здійснює контроль, зокрема, за додержанням ліцензіатами ліцензійних умов провадження господарської діяльності шляхом проведення планових і позапланових перевірок.

У разі виявлення порушень ліцензіатами вимог законодавства у відповідній сфері регулювання за результатами розгляду звернень (заяв, скарг) побутових споживачів природного газу, зокрема в частині нарахування за граничними об'ємами споживання природного газу населенням, НКРЕКП вживає заходи щодо усунення Операторами ГРМ таких порушень.

Зауважуємо, що згідно з положеннями частини третьої статті 59 Закону України «Про ринок природного газу» у разі скоєння правопорушення на ринку природного газу до відповідних суб'єктів ринку природного газу можуть застосовуватися санкції у виді попередження про необхідність усунення порушень; штрафу (у сумі до 850 тисяч гривень); зупинення дії ліцензії; анулювання ліцензії.

Таким чином, якщо побутові споживачі природного газу Харківської області вбачають у діях Оператора ГРМ порушення своїх прав, вони відповідно до вимог Закону України «Про звернення громадян» мають право звернутись із письмовою заявою до відділу НКРЕКП у Харківській області або до центрального апарату НКРЕКП для з'ясування обставин та перевірки фактів.

З повагою
Голова НКРЕКП

О. Кривенко